

četrt leta
je velja s poštne
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za cene leta K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četr leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva de-
livajo štet brez po-
sebnih naročnin.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 22.

V Mariboru, dne 2. junija 1904.

Tečaj XXXVIII.

Slovenska zastava v Studencih pri Mariboru.

Ko se je ustanovilo lansko leto v Studencih katoliško izobraževalno društvo, so mnogi mislili, da bo škodovalo narodnosti, ker se imenuje tudi »katoliško«. Kako zelo so se varali, svedočil je dan blagoslovilna zastave tega društva, ko so plapolale po nekdaj v narodnem oziru tako zaspanih Studencih slovenske zastave. Ta zasluga gre mlademu društvu, ki je z občudovanja vredno vnemo nosilo narodno zavest med prebivalce v Studencih, jih zbiral pod svoje okrilje ter jih podučevalo, navduševalo in potrjevalo v ljubezni do katoliške vere in materne besede. In kako velike uspehe je imelo v tem kratkem času svojega obstanka? Pridobilo si je nad 100 udov, in sicer ne samo udov na papirju, ampak vrlih, neustrašenih, delavnih udov. Nabavilo si je pa tudi krasno društveno zastavo, katere blagoslovjanje se je vršilo v nedeljo, dne 29. m. m. Zastavo krasita dve lepi sliki, sv. Družine in slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda ter trobojni trak z napisom: »Vera, Slovenija in Avstrija nad vse«. Društvo naj bo ponosno na ta prapor, pod katerim se bo gotovo še z večo vnemo bojevalo za svoja lepa načela. Blagoslovjanje zastave se je vršilo kaj lepo in slovensko. Vdeležili so se ga: deputacija krščansko-socijalne zveze iz Ljubljane s svojo krasno zastavo, katol. delavsko društvo v Puščavi z zastavo, zveza krščanskih žen iz Maribora z zastavo, katol. delavsko društvo

iz Maribora z zastavo in Marijina družba z zastavo. Ob 9. uri so spremljala vsa društva z razviti zastavami in z godbo na čelu novo zastavo v cerkev sv. Jožfa, da so tila tam priča blagoslovilja. Preč. g. kanonik Voh je služil slovesno sv. maše in je na to blagoslovil novo zastavo. Kumovala je vrla gospa Šunkova, ki je blagovoljno prevzela to častno mesto. Bodи ji za to najprisrčnejša zahvala! Po blagoslovilju je imel vlč. gosp. dr. Medved krasen in v srce segajoč nagovor, v katerem je na srce polagal vsem udom, naj bodo zvesti svoji zastavi, kakor je vojak zvest svojemu praporu. Naj se ravnajo po naukah, katere jim glasno pridigujete podobi na zastavi: Po vzgledu sv. Družine naj bodo verni in značajni možje kakor sv. Jožef, vrle narodne in krščanske žene kakor sv. Marija in ubogljivi krščanski otroci kakor je bil ljubi Jezus, po vzgledu sv. Cirila in Metoda naj bodo zvesti in značajni Slovenci, naj ljubijo svoj jezik, kakor sta ga ljubila slovenska blagovestnika. Želimo, da bi prisrčne in prepričevalne besede rodile obilo sadu ter marsikateremu mlačnežu zbudile v srcu ljubezen do vere in domovine.

Popoldne ob 3. je bil napovedan vrtni koncert na vrtu gostilne g. Robiča v Lembahu. Vsled dežja obisk ni bil tako mnogobrojen, kakor se je pričakovalo. Vendar se je kmalu napolnila veranda vrta z vrlimi narodnjaki, ki se niso ustrašili slabega vremena. Ni jih bilo veliko, toda bili so sami vneti in vrlji katoliški Slovenci. Došle je pozdravil predsednik društva g. Čagran, posebno zastopnike »Zvezze« iz Ljubljane in katol. del. društvo

iz Puščave, nadalje vrle mladeniče bralnega društva v Št. Petru pri Mariboru. Na to je nastopal slavnostni govornik g. Janko Čirič. V vnesenih in navdušenih besedah je proslavljal slovesen dan, vspodbujal ude k medsebojni ljubezni in k zvestemu izpolnevanju svojih narodnih in verskih dolžnosti. Pokazal je s prav lepo priliko, da kdor ni veren, tudi ni naroden in kdor ni naroden tudi ni veren. Kakor se zamore samo s kleščami, ki imajo oba roglja, kaj opraviti, ravno tako je tudi človek, ki je veren in naroden, kaj vreden. Človek, kateremu manjka ena teh čestnostij, je kakor klešče, katerim manjka en rogelj, ki niso za rabo. Pozival je nadalje matere, naj bodo narodne in naj vzgajajo svoje otroke v narodnem duhu, kajti samo ako bomo imeli narodne matere, bomo napreduvali. Svoj govor, katerega so večkrat prekinili priznavalni »živijo«-klici, je končal z besedami:

»V bodočnosti jaz vidim dneve,
Ko težke izgubiš okove,
O Bog, to dobo skoro daj!
Slovenski svet krasnejši boš,
Kadar vihar ti zdajni mine;
Ko iznad tebe mrak izgine,
Povrne se ti sreče dan.«

Urnebesni »živijo«-klici so zaorili, ko je končal govornik. V znak zahvale je izročila belo oblečena deklica gosp. govorniku s primernim nagovorom krasni šopek. — Nato je prebral g. predsednik došle pozdrave in brzjavke, katere je poslalo več društv iz Kranjske in Štajerske. Vsak pozdrav so sprejeli navzoči z burnimi »živijo«-klici.

Med prosto zabavo, ki je sledila na to, vrstili so se govorji, petje društvenega mog-

Listek.

Prihod Slovencev v sedanje dežele.

(Javno predavanje, pripojeno po »Zgodovinskem društvu za Slovencev Štajer« v Narodnem domu mariborskem, dne 5. maja 1904.)

(Dalje.)

Nasi pradedje so torej bili že blizu sedanje slovenske zemlje; zato bo primerno, če si vsaj v naglici pogledamo ta svet, kakoršen je bil takrat. Zamislimo se v predkrstov čas.

Najstarejše ljudstvo, o katerem se ve, da je bivalo na naši zemlji, so Ilirci. Danes, (zlasti od preiskav Hahnovih — okoli l. 1860) se ve gotovo, da je Šafarik slutil pravo. Albanci torej s Slovani niso v sorodstvu, ali jezik kaže, da nam stoje izmed arijskih narodov poleg Letov najbližje. Bivali so po vsej današnji slovenski zemlji, plemena so imela razna imena: blizu Reke so se zvali Japodi, po vzhodni Istri Liburni, nadalje Istri, nadalje Veneti (torej ne Slovani), od Trsta čez Gorisko in Kranjsko Karni, po Ogrskem do Donave Panoni, in menda so tudi Noričani (po vzhodnih Alpah) bili Ilirci.

Potemtakem se je naš Simon Jenko motil, točeč v pesmi »Adrijansko morje«, da

bi nekdaj bilo slovensko.

Okoli 340 pr. Kr. pridero Kelti in se naselijo po alpski zemlji. Karne in Noričane močno pokeltijo. Kje je bila meja med severnimi Kelti in južnimi Iliri, to se danes ne ve. V tej dobi so nastala mesta: Trst, Celje, Ptuj, Noreja (ali blizu Neumarkta na Gornjem Štajerskem, ali pa isto, kar pod Rimljani Virunum, na Gospovskem polju).

Do 15. l. pr. Kr. je postal vsa sedaj slovenska zemlja rimska last. Začne se nova doba. Rimljani so na naši zemlji imeli 4 pokrajine: Venecijo, Istro, Norik in Panonijo. V rimski dobi se je kultura povzdignila naglo. Mesta so rastla po številu in velikosti; imenujem le nekatere kraje.

V Veneciji: Aquileja, Forum Juliji (Čedad); v Istri: poleg Trsta Pulj; v Panoniji: poleg Ptuja Ad vicesimum (blizu Radgona), Emona, Nauportus (Vrhnik), Pătorium Latobicorum (Trebnje), Neviodunum (blizu Krškega ali Čateža), Longaticum (Logatec); v Noriku: Flavium Solvense (3 km južno od Lipnice), Pultovia (Puljkava), Ragundo (Ložnica pri Slovenski Bistrici), Celeja, Rimske toplice, Ad medias (blizu Polzele), Upellae (Vitanje), Lotodos (blizu Stranic), Colatio (Slov. Gradec), Juenna (Pod Junc), Virunum (na Gospovskem polju), Teurnija (Sv. Peter v Lesu na Karni-

skem polju med Sachsenburgom in Špitalom). Aguntum (Lienz).

Pod rimske oblastjo je prebivalstvo bilo gosto.

Jezik se je govoril ilirski, keltski in latinski, prva dva bolje na kmetih in sploh v nižjih slojih, latinski bolje po mestih, pri gospodi, sploh v višjih slojih. Koga to ne spominja, da zavzema naša materinščina poleg nemščine slično mesto, kakor ilirščina in keltščina poleg latinščine! Razven teh treh jezikov so se govorili še mnogi tujii, ker so Rimljani v naših krajih nastavljali azijske in afriške vojake, in teh je bilo mnogo.

Verstvo. Že v 1. stol. sta v Ogleju oznanjevala sv. vero sv. Mohor in Fortunat, in vera se je že tedaj širila po Veneciji, Istri, Noriku in Panoniji. Že nagleje v 2. in 3. stol., ko so se že nahajale škofije: Oglej, Ptuj (sv. Viktorin † 303), Teurnija, L. 313. je rimska vlada izdala zakon, po katerem je krščanstvo imelo iste pravice in isto svobodo, kakor rimska paganska vera. Odšimal se je krščanstvo širilo in utrjevalo silno naglo. Že v 4. stoletju se mu je paganstvo moralno popolnoma umakniti. Cerkev se je organizovala do cela.

Gmotna prosveta. Mesta so bila bogata in lepa. Oglej je štel pol milijona, Ptuj 50.000 prebivalcev. Mesta so imela

Postavljati tudi doček
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Mokopisi se ne vržejo,
neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Anonsati se sprejemajo
do srede opolduna.

kega zpora pod vodstvom g. Čiriča, in godba pekerske godbe. Napivali so k bratski slogi Štajerci Kranjcem in Kranici Štajercem. V imenu »Zvez« je govoril g. Štefle iz Ljubljane. Prinesel je prisrčne pozdrave iz središča Slovenije ter izrazil svoje veselje nad narodno navdušenostjo našega slovenskega delavca, ki se tako krasno kaže danes, pri blagoslavljanju prve zastave, katerega se udeleži »Zvez« na Štajerskem. Za napičnice se je zahvalil v imenu kranjskih gostov g. Čeč, ki je izjavil, da so z veseljem prihiteli med svoje štajerske brate se navduševati za boj proti skupnemu sovražniku. Pozno v noč so se veselili vsi gostje kakor ena družina pri kapli rujnega vina, se navduševali, dokler ni prišel čas, ko so si marali seči v roko ter se posloviti s težkim srcem od tako veselih ur, katere ostanejo nepozabne vsem udeležencem.

Vinska klavzula in avstrijska vlada.

Kakor vse kaže, ne bo še konec vinske klavzule, ali vsaj poskusila bo vlada napeti vse svoje sile, da bi šla v tem oziru Italiji na roko. Mi smo že večkrat povedarjali v svojem listu, da ne bo imela avstrijska vlada najmanje zasluge, ako bo tudi definitivno odpravljena vinska klavzula. Vsa zasluga bo izključno le na strani ogrske vlade. Avstrijska vlada igra glede rešitve vprašanja o vinski klavzuli strašno smešno, dvorezno ulogo. Smešno zaradi tega, ker je pri nji tako okorna, da zamore njenega odkritosrčnost spoznati že vsak politički otrok. Da bi namreč naša vlada opravičila sebe, ko bi vendar le Italiji na ljubo hotela obdržati še v bodoči trgovinski pogodbi vinsko klavzulo, začela je že zdaj strašiti one, ki imajo na tem kaj dobička, s tem, da hoče Italija uvesti visoko carino na uvoz avstrijskega lesu. Trobentač naše vlade, in v prvi vrsti ministra za zunanjje zadeve je, kakor znano, dunajski list »Fremdenblatt«. Ta list je prevzel zadnji čas naloga, pripravljati tla za novo trgovinsko pogodbo z Italijo in sicer z namečkom vinske klavzule. Ta list je ravno, ki piše te dni, da se vrše zdaj pogajanja med Kanado in Italijo, pogajanja radi medsebojnih ugodnosti med imenovanima državama, in pa posebno glede ugodnosti, katere naj bi privolila Italija Kanadi glede izvoza kanadskega lesu. Omenjeni list tudi pravi, da se ustanavlja parobrodna družba Kanadejcev in Italijanov, ki ima na razpolago 120 parobroдов, ki bodo prevažali med Kanado in Italijo

blago, v prvi vrsti les, katerega se toliko nahaja na Kanadi. Kdo ne zapazi koj namena te pisave! Naša vlada bo začela igrati zdaj glede vinske klavzule isto vlogo, kakoršno je igrala pred enajstimi leti. Skušala bo s svojimi glasili »pripraviti« vse one parlamentarce in sploh javne zastope, kjer vinska trta ne rase, ampak se nahaja gozdovi, s tem, da jih bo strašila s carino na uvoz našega lesu od strani Italije, kar se ji bo tudi posrečilo, posebno še zaradi tega, ker se med takimi nahaja največ Nemcev poleg Poljakov, ki so ji pa itak vedno na razpolago. — Od strani avstrijske vlade se nima torej Italija pri sklepanju nove trgovinske pogodbe ničesar batiti. Pač pa ji tako lehko ne pojde izpod rok pogajanje z Ogri, ki bodo, sodeč vsaj po dosedanjem njih postopanju, vse storili, da onemogočijo vinsko klavzulo. Italija bi z Avstrijo prav lahko opravila, t. j. z avstrijsko vlado; kajti ako ne drugače, sklenila bi ta ž njo trgovinsko pogodbo na podlagi paragrafa 14., ne meneč se za to, ako je res tudi opravičeno rabiti parograf 14. tudi v tem slučaju. Ogrska vlada pa paragrafa 14. nima na razpolago, in ne more torej brez privoljenja ogrskega parlamenta skleniti nobene trgovinske pogodbe. V ogrskem parlamentu pa danes gotovo ni večine, ki bi glasovala za vinsko klavzulo, dandanes, ko so poslanci po večini posestniki in vinogradniki, ki imajo krasne in velikanske nove trte nasade z američanko, ki obetajo od leta do leta vedno bogatejšo trgatev. Pred jednjastimi leti je to v ogrskem parlamentu gotovo šlo, in nasla se je velika večina poslancev, ki so glasovali za vinsko klavzulo. Ali tedaj so bili ogrski vinogradni po trtni uši opustošeni in je Ogrska potrebovala od zunaj mnogo vina. Dandanes pa temu ni več tako, in se bodo zaradi tega tudi Ogri postavili z vso odločnostjo na branik svojih vinogradnikov, in bodo na vse kriplje delali na to, da se za vedno odpravi zloglasna vinska klavzula, s katero tako neizrečeno simpatizira naša avstrijska vlada. In zakaj bi naša avstrijska vlada tudi ne simpatizirala z vinsko klavzulo, vsled katere je bila Italija vsako leto na dobičku za kakih 70 milijonov kron? Italija potrebuje namreč denarja. Dne 25. maja se je vršila v italijanskem parlamentu razprava o kreditih za italijansko vojno mornarico. Poslanec De Palma je v ti seji očital upravi italijanske mornarice, da je sicer mnogo storila za razvoj italijanske vojne mornarice v Sredozemskem morju, a se ni prav nič brigala za to, da bi tudi v Jadranskem morju poveksala moč italijanskega vojnega brodovja. Italijanska vojna

uprava bi morala, po mnenju tega poslanca, skrbeti za to, da postanejo Benetke točka, iz katere bo lahko Italija popolnoma gospodovala nad Jadranskim morjem. Priporočal je govornik mornarični upravi, da prej ko prej napravi to, kar je do zdaj zamudila v zgoraj omenjenem pogledu. Da so bile naperjene te besede proti naši državi, tega ni pač treba posebej povdarijati. Omeniti pa moramo, da je treba za napravo novih vojnih ladij, kakor tudi za utrdbo vojnih pristanišč mnogo milijonov, katerih pa Italija gotovo nima preveč. Zakaj bi torej Avstrija z ugodnimi trgovskimi pogodbami in posebno pa še z vinsko klavzulo ne pripomogla do nekoliko milijonov, s katerimi bi se potem Italija oboroževala in utrjevala proti Avstriji ter si pridobila popolno gospodarstvo nad Jadranskim morjem!

Rusko-japonska vojna.

Japonsko ljudstvo postaja vedno nezadovoljnejše z vojno, katera jim že predolgo traja. Misli so, da bodo v nekoliko tednih male ruske posadke v Vzhodni Aziji porazili. Zdaj pa vidijo, da so se močno varali, posebno v zadnjem času, ko so imeli nekaj velikih in mnogo majhnih izgub. Čeravno so te Japonci prikrivali kolikor mogoče dolgo, se je vendar izvedelo, da so imeli velike izgube na morju.

Prva poročila so poročala, da sta se potopili japonski ladji oklopniča »Sikišima« in pa križarka »Asama«. Pozneje je pa poročal admiral Togo, da sta se potopili velika oklopniča »Hacuze« in pa križarka »Jošino«. Prva je zadela v rusko mino pred Port Arturjem, v drugo je pa trčila japonska križarka »Kasuga«.

Znajmo se je potopilo tudi blizu 1000 ljudij. Zdaj, ko so pa došla tudi ruska poročila med svet, se je zvedelo, da je tudi zletela v zrak neka druga oklopniča, ko je hotela priti na pomoč »Hacuzi«. Podobna je bila oklopniča »Šikišima«. Sprva so Japonci to vest zanikali. Zdaj pa že pišejo angleški listi, da se je pred Port Arturjem tudi potopila oklopniča »Fuji«, ki je res zelo podobna oklopniči »Sikišima«. To je grozovit udarec za japonsko mornarico, kajti vse tri ladje stanejo okoli 70 milijonov kron. Razumljivo je tudi, zakaj so to izgubo tako skrbno prikrivali. Bali so se lastnega ljudstva, ker že isto komaj prenaša nasledke vojne. Posebno v nižjih krogih ljudstva vlada strahovita beda. Vse može in mladeniče je poklicala vlada pod orožje, da je spravila tako velikansko vojsko skupaj, kakor si ni nihče poprej misil.

krasna poslopja, javna in privatna, lepe cerkve, temple, gledališča, spomenike, vodovode, kanale. Ptuj je na primer takrat imel vodovod s Pchorja. Cvetli so razni obrti, cehe, industrija, trgovina. Med kraji so bile dobre ceste, večjidel zidane, ob njih kameni milijniki ($1\text{ m} = 1\frac{1}{2}\text{ km}$). Poljedelstvo in vinarstvo se je posebno povzdignilo in razširilo. Po kmetih je promet bil živahen, ob cestah so stale gostilne in poštne postajalnice s hlevi, v kajih je bila vedno pripravljena vprežna živila. Rudniki so bili polni delavcev. Trgovina je bila posebno živahna v Italijo in iz nje. Vsa moda je bila rimska: v nakrashnini, v obleki i. dr. Ostanki rimske poleg starejše ilirske in tudi keltske kulture se nahajajo dandanes deloma pod zemljo, deloma na zemlji, deloma v muzejih.

Nastopi pa čas vesoljnega preseljevanja narodov. Drvili so narodi od vzhoda proti zahodu do vhoda v Italijo, tukaj krenili na jug, kjer so upali najti zaželeno srečo. Hodili so torej ob Donavi, Savi in Dravi in proti Padu, torej ravno po sedanjem naši zemlji. Začetek temu nemirnemu času so storili Huni 375. Rim, prhel in od l. 395, ker razdeljen, še slabši, se divjim četam ni mogel ustavljati. L. 476. so Germani zapadni Rim popolnoma zatrli.

Vseh narodov, ki so v tem preseljevanju

stopili na naša tla, mi pač ni treba imenovati. Zadnji pred prihodom naših pradedov pa so bili: med Dravo, Donavo in Norikom od leta 527 Longobardi, germansko pleme; severozahodno od Longobardov od okoli 550 l. Bavarci, mešanica Germanov in Kelrov; vzhodno od Longobardov Gepidi, germansko pleme.

Nekega dne se longobardski in gepidski kralj spreti in prvi pokliče na pomoč Obre.

Obri so bili ne ravno mnogoštevilno, a grozno divje ljudstvo, podobno Hunom. Iz sredje Azije prišedli okoli 550, so se nastanili za Anti, katere so nadlegovali.

Slovanov, do časa, ko smo prišli Slovenci semkaj, v teh deželah ni bilo, izvzeti imamo one, ki so jih Huni, ko so pridrli v Podonavje, s silo vlekli s seboj, da so jim pomagali v boju. Misli pa se, da ti niso kulturnih sledov zapustili. Slovensčini podobne besede so čisto lahko ilirske.

Zemlja, ki so naši očetje prvič stopili nanjo, ni bila raj. 200 letno divjanje raznih narodov jo je opustošilo grozno. Mesta so bila večjidel začrpana ali porušena. Naši očetje so prišli na razvaline.

Djal sem prej, da so koncem 5. stoletja Slovenci bivali za Karpati in dol do Železnih vrat, pa tudi v Dobrudži.

Od tod zdaj prodirajo v dve smeri: proti jugu in proti zahodu.

Že v 5. stoletju se je po vzhodnem Rimu mirnim potom naselilo mnogo slovenskih rodbin; v Bizantu (Carigradu) so mnogi Slovenci zavzemali visoke službe.

Siloviti na vali v Vzhodni Rim pa začeno, kakor poroča zgodovina, je le l. 493.

Odsihmal uderejo Slovenci z mečem večkrat v Bizant; posebno pogosto od l. 527. naprej in sicer skoro vsako leto. Naglo preplavijo svet dol do Egejskega morja in južnega konca balkanskega polotoka, pa tudi tje do Jadranskega morja.

Cesar Justinian je v veliki sili celo dal ob Donavi zidati trdnjave in posiljal gor najhrabrejše čete in najboljše vojskovodje.

Vkljub temu je na Balkanu bilo od dne do dne več Slovencov. Kako grozni so morali biti ti boji, posnamemo iz Prokopijevega (bizantinskega zgodovinopisca tiste dobe) poročila, ki pravi, da so Bizantinci (prebivalci vzhodno - rimske države) vsled teh napadov samo med 527 in 558, torej v 31 letih, izgubili 200.000 ljudij.

550 so se Slovenci razširili po Banatu, Sremu in južni Panoniji.

567 nastopijo Obri. Drli so od vzhoda sem ob Karpatih proti severu, si potoma podvrgli slovenske Duljebe, pridrli z njimi in

Ta vojska pa stane ogromno denarja, dežela je uboga in ne more prenesti tako težkega vojnega bremena. Polovica hiš je na Japonskem praznih, čeravno je najemnina za polovico znižana. Ljudje ne morejo plačevati najemnine. Po celi deželi se širi nezadovoljnost. Država je začela dajati ubožnejšim malo denarno podporo, a ista je tako majhna, da dotični ne morejo ž njo izhajati. Seveda država sama nima denarja, zato si je v sedanji vojni že v drugič izposodila denar, v zadnjem slučaju čez 100 milijonov krov. S tem pa ne bo dolgo izhajala, ampak morala bo zopet skrbeti, da dobi kje posojilo. Na ta način se bo Japonska zadolžila, med tem ko bo ljudstvo gladu umiralo. Začela je vojno, katera jo bo stala ogromno denarja in ki bo spravila deželo v velikansko bedo, premagala pa Rusije vendar ne bo.

Pisma Vereščaginova z bojišča.

Soproga umetnika Vereščagina, ki je utenil na »Petropavlovsk«, je priobčila v »Ruskih Vjedomostih« zadnja pisma, ki jih je pisal Vereščagin z bojišča. Izmed teh pisem je najzanimivejše ono, ki podaja nekaj podrobnosti o ruskem vojnem načrtu. Dotično pismo se glasi: »29. sušca. Danes odpotujem v Mukden. Naša armada je sedaj tukaj močna 150.000 mož in, ko boš to pismo čitala, bo armada že gotovo narasla na 200.000 mož, ker dospe povprečno vsak dan 3000 vojakov od Bajkala v Mukden. Pričakuje se, da bodo Japonci vdrli v Mandžurijo in nas napadli. Poveljniki in armada to z gotovostjo pričakujejo in se tega vesele. V to svrhu so celo pripravljeni del železniške proge žrtvovati. Ne čudi se torej, ako boš slišala, da se naša armada umiče! To bo samo nam na korist! Misel, da bi mi že sedaj vdrli v Korejo, obsoajo odločno vsi pametni strategi, med njimi tudi Kuropatkin. Meni je znano, da se je tudi general Žilinski v Petrogradu krepko zavzel za taktiko umikanja.« — To pismo je bilo pisano 20. marca, iz česar sledi, da so se Rusi že namenoma odločili, pustiti Japonce v Mandžurijo. Ako se torej Japonci sedaj že tudi v resnici nahajajo v Mandžuriji, se to ne more smatrati za japonski uspeh!

Kozaki v Koreji.

Soeul, 25. maja. Iz Gensana v Koreji se poroča, da so Rusi razrušili v Hamhenu pred 540. leti ustanovitelju sedanje korejske dinastije sezidani mavzolej ter sežgali relikvije, dasiravno je bil ta spomenik Korejcem svet.

Vest, da stoje v Kjensenu kozaki z 20 topovi, se potruje. Bržkone so to transbajkalske jahajoče baterije, ki so bile prideljene v začetku vojske prvemu vojnemu koru v Vladivostoku. Neki iz Jonamfa došli Japonec poroča, da je tam le malo vojaštva. Prebivalstvo je mirno, vendar pa mu ne ugaja, da so Japonci zasedli mesto. Rusi so zapustili mnogo ravnega lesa.

Posadka v Soelu ne šteje več kot 800 mož in bati se je, da jo napadejo kozaki.

mogimi drugimi usužnjenimi Slovenci skoz Dukljo čez Karpati, napadli z Langobardi vred Gepide, te-le uničili popolnoma in za to dobili njih zemljo.

568, 2. aprila, odidejo Langobardi v severno Italijo in tudi ta, sedaj prazna dežela, pripade Obrom. Vendar ti vsega širnega sveta ne morejo obljuditi. Zato so v podonavsko ravnino radi puščali Slovence, ki so bili dobri poljedelci in obrtniki. Po l. 568 so se Slovenci čez ogrsko ravnino širili vedno bolje. Po Erdeljskem so se nastanjali redkeje, ker jim gorati svet ni ugajal.

Od 568 so Obri večkrat s pomočjo Slovencov plenili po Balkanu.

Razmerje med Slovenci in Obri ni bilo stalno. Zdaj so Slovenci mongolskim divjakom morali sužnji, in zdaj zopet so bili svobodni, ker se jim je po hudem boju bilo posrečilo, otresti jarem. Taka doba svobode je bila tudi doba Samova (623—658).

581 pridere 100.000 Slovencov na Balkan. Tudi so v tem času Slovenci počasi prodirali ob Savi, Dravi in Muri navzgor, ker so se

Pariz, 26. maja. Prva japonska armada je ostala brez živeža in je primorana hraniti se z onim, kar najde na poti. Vzrok temu je, da so kozaki v Koreji zavzeli dva velika, za japonsko prvo armado namenjena trasporta.

London, 25. maja. Iz Mukdena se poroča: Kozaki generala Rennenkampa so, kakor poroča zanesljiva vest, vzeli dva japonska transporta. Kozaki v Koreji so za japonske zvezze velika nadlega.

Petrograd, 25. maja. Iz Mukdena poročajo, da je kozški oddelek napadel in zasedel Andžu v Koreji, uničil ondotno japonsko garnizijo, nakar so kozaki zopet v najlepšem redu odšli.

Soeul, 25. maja. Japonci so zaprli Yonamfo trgovskemu prometu ter dovoljujejo le vladnim ladjam pluti po Jalu, ki je bila do sedaj prometu odprta.

Naredbe v varstvo Kuropatkina.

Neki vojak je pisal v Kijev o varnostnih naredbah v varstvo Kuropatkinega življenja. »Japonske opice«, piše dotičnik, »niso kristjani ter se torej bojujejo kot Turki. Mi vsi se bojimo, da našega generala zavratno umore. Ko sem bil v Harbinu, je spal vsako noč en kozak pred njegovimi vrati. Odkar mu je neki kitajski kuhar natresel strupa v kavo, imamo same ruske kuharje. Predno general odjezdi, se dobro pazi, da ni nobenega Kitajca na ulici, ker se je batiti, da bi bili preoblečeni Japonci. Pred kratkim so nam morali vsi Kitajci izročiti orožje. Nekateri izmed nas so dobili izvrstne nože.«

Admiral Makarov,
ki se je potopil z rusko oklopnicijo »Petropavlovsk«.

Kinčou padel.

Severno od Port Arturja, na mestu, kjer je polotok Liaojang najožji, stoji mesto Kinčou, katerega so Rusi utrdili, da bi tako ovirali prodiranje Japoncev proti trdnjavam. Dne 25. m. m. so napadli Japonci z grozivo srditostjo ruske utrdb. Japonski generali so gnali svoje vojake, da so z bajonetni napadli Ruse. Ti so jim pa s svojimi topovi podrli kar cele vrste. Pet bataljonov, ki so bili v prvi vrsti, bilo je popolnoma uničenih.

Obri po sužnjih vedno bolje množili in na Slovence pritisnali huje, Čim dalje je kdo bil od Obrov, tem bolje zanj.

Okoli 580 se Slovenci naselijo po Gorskem, pa tudi stopajo v Furlanijo (pokrajino longobardsko). Tukaj so z Langobardi imeli hude boje, ker jih je ravni in solnčni svet zelo mikal.

Med 592 in 594 pridero že do izvira Drave, v Ziljsko dolino, do izvira Mure, in celo do Windisch Matreya (sev. Tirolsko). Tudi tukaj so bili hudi boji in sicer z Bavarej.

595 se jim je bavarski kralj Tasilo na Toblaškem polju (ob izvirju dravinem) z vojsko postavil v bran, ker so mu silili črez mejo.

Kmalu po l. 600 so obljudili večji del Istre.

Reči se sme, na je zdaj boev za novo slovensko domovino iz večjega konca; sledijo še sicer navalni, toda mej doslej priborjene zemlje bistveno ne izpremene.

(Konec sledi.)

Toda čez trupla padli splezale so vedno nove čete, tako da so bili slednji Rusi prisiljeni se umakniti desetkratni premoči. Ko je padlo to mesto, so Rusom sovražni listi vpili od veselja, kakor bi z utrdbam v Kinčou imeli Japonci v rokah že Port Artur. Sedaj se bodo Japonci morali prej polasti še Dalnjega, za kar že delajo priprave, a vsak korak do Port Artura morajo krvavo poplačati. Poročilo iz Berolina pravi, da so Japonci imeli pri Kinčiou 10.000 mož mrtvih, Rusi pa 2000 mož. To bi bila velikanska izguba za Japonce in če jim Rusi pripravijo še mnogo takih »zmag«, bo Japoncev od samih »zmag« konec. Po večurnem boju pri Kinčou so se Rusi umaknili proti Port Arturju. Kinčou bo tvoril sedaj podlago za japonske napade proti Port Arturju. Vsekakor je čast za Ruse, ako celo Japonci priznavajo, da so pri obrambi kazali izvanredno hrabrost. Nadaljnja poročila iz Tokio pravijo, da je boj za Kinčou trajal pet dni, torej so ruske čete, ki so bile skoro gotovo iz port arturske trdnjave in so se po končanem boju umaknile v trdnjavo, precej časa uspešno zadržavale veliko sovražnikovo premoč. Po Kinčovu so Japonci baje vzeli tudi Hansan, kjer so Rusi imeli utrjeno stališče. Neka ruska topničarica je streljala na Japonce iz Talienvan zaliva. Tri japonske vojne ladje so streljale iz Kinčou zaliva in podpirale naskoke armade na suhem.

Politični ogled.

Jugoslovanski zastopnik v avstrijskih delegacijah, dr. Ivan Šušteršič je ostrogovoril proti velikanskim zahtevam vojne uprave. Pri glasovanju dne 26. m. m. so se pa iste vendar le sprejele z 12 proti petim glasom. Proti so glasovali dr. Šušteršič, Kramar in Stranski, torej slovenski in češka zastopnika ter dva delegata nemške ljudske stranke. Torej samo dva Nemca sta imela srce za ubogega kmeta. Najbolj žalostno pa je to, da glasujejo Poljaki vedno vlad v prid, ne meneč se za grozno slabe socijalne razmere, ki vladajo med njihovim ljudstvom. Torej bomo morali darovati našega krvavo prisluženega denaria 400 milijonov za nove topove!

Prihodnji prestolonaslednik. Češki list »Budivoj«, o katerem trdijo, da je v zvezi s knezom Švarcenbergom, prinaša vest, da bo vladal cesar Franc Jožef I. le še eno leto. Prihodnjo leto bode namreč nadvojvoda Karol Franc Jožef 18 let star in Ferdinand d' Este se bode na korist mlademu nadvojvodi odpovedal prestolonasledstvu v Avstriji. Te vesti so najbrže le pobožne želje liberalnih časnikarjev, katerim ni ljub sedanji prestolonaslednik, ki je odkrit katoličan.

Dopisi.

Iz Slovenskih goric. S ponosom je zrl letošnjo spomlad kmet po svojih poljih, saj se mu je tudi kazalo, da mu bode letos vsaj nekoliko poplačan celoletni trud. Toda delal je prezgodaj račun. Prišli so usodepolni dnevi v sredi krasnega majnika, in v par dneh so bili upoštešeni vinogradi, sadonosniki ter njive. Kjer ni toča potokla, tamkaj pa je vsled groznega naliva in burje vse potrto in uničeno. Da so vsi krasni travniki, upokajšnjih posestnikov, uničeni od umazane vode, mi menda ni potrebno še posebej omeniti. Zato je pač vendar že enkrat potrebno, da se začne z vso resnostjo uravnavati Pesnica. S tem še nam je bore malo pomagano, ako nam že čez dve leti tlačijo travo draga plačani nemški inženirji ter izzivajo tukajšno prebivalstvo s svojo nemško kulturo! O kakšnem resnem delu pa še slišati ni! Ako pa vladl še sedajna velikanska škoda ne odpre oči ter ne pristopi z radicalnimi sredstvi kmetu na pomoč, potem pa naj razpiše nagrado za vprašanje, kako in

odkod naj vzame že tako z dolgo obloženi kmet denar, da bo plačal visoke davke ter druge neizogibne potrebsine, ako so vsi prideki večinoma vsako leto popolnoma uničeni?

Gorice poljski.

Dobrni pri Celju. (Se nekaj o veselici dne 15. maja.) Komaj smo odpolali poročilo o zadnji veselici našega »Bral. društva«, zvedeli smo na Dobrni nepoznane reči, ki so bile bojda imeniten »uvod« k celi zabavi. Stvari ne pripisujemo tolike važnosti, da bi se na široko menili o njej, še manj pa osebam, katere so jo povzročile, a vodstvo društva pozivljamo, da gre celi stvari do konca, da zvemo vsi udje, kdo je za vsem tem. Kolikor nam je dosedaj znano, imajo popolnoma nepoklicani in nasproti nam ljudje svoje roke in jezike zraven, da bi škodovali društvu in njegovemu ugledu. Ta na Dobrni popolnoma nepotrebni plevel se je vedno mešal med narodno rž, da bi zaviral njen rast, a dosedaj brez vspeha. Če bo od sedaj drugače, ko mu pomagajo pri njegovem izdajalskem delu ljudje, ki se imenujejo tudi »narodni«, hočemo videti. Pričakujemo, da vodstvo storí potrebne korake, da se zadusi vpliv takih posousov, zakaj zvedeli smo od zanesljive strani, da so nekateri dne 15. majnika igrali boljše in naravnejše — za odrom, kakor pa na odru. Če se hoče nemčurstvo ukrasti na tak način v naše vrste, da nam škoduje, stuhtalo je zelo slabopot, zakaj prvi poskus se je presneto žalostno ponesrečil. Mi samo pomilujemo tiste, ki so se vseleli na lim, ker ta se jih sedaj drži, in vse solze ga ne zbrisuje. Za danes dovolj o tem. Sicer se še pa ni izrekla zadnja beseda! — Ud »Bral. društva.«

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vseslovenski mladenički shod na Brezjah. Kakor smo že naznanili, vrši se ta veleznamenit shod dne 4. julija. S Štajerskega bo vozil poseben vlak z znižanimi cenami, ako se udeleži zadostno število udeležencev. Priglašajo naj se mladeniči ali sami ali po svojih voditeljih pri čast. g. Martinu Medvedu, župnik, Laporje. Spored shoda na Brezjah bo: Predpoldan cerkvena slavnost. Popoldan občni zbor »Zveze nepolitičnih društev« in nato mladenički shod: pozdravna pesem, slavnostni govor, mladenički govor, razni govorji mladeničev. Drugi dan, dne 5. jul. odhod z Brezij na Bled. Okoli 1. ure odhod v Ljubljano, tamkaj slavnosten sprejem, ogledovanje mesta in zvečer vrtna veselica. S tem je spored končan. Mladeniči s Slovenskega Štajerja, vzdramite se in udeležite se shoda mnogobrojno!

Iz šole. Za nadučitelja sta premeščena pri Sv. Petru nad Laškim učitelj Martin Slovšek od Sv. Duha na Ostrem vrhu, pri Sv. Rupertu nad Laškim pa Frau Zupančič, dosedaj šolski vodja v Skomrah na Pohorju. Učitelj Josip Armič pride iz Mozirja v Velanje. Stalni so postali na svojih dosedanjih mestih: Bruno Rožbaud v Št. Vidu pri Ptiju, Valentina Kaukler roj. Grošel na dekliški šoli ptujske okolice in Ivana Zupančič v Št. Vidu pri Planini. Za učiteljico ženskih ročnih del v Št. Vidu pri Ptiju je nameščena Ivana Klenovšek. Menjava služb se je dovolila učiteljicama Ani Kalsek v Št. Vidu pri Ponikvi z Marijo Valenčak v Gotovljah. — Šoli v Hrastniku in Trbovljah se razširite v šestrednici, trirazrednica v Zavru pa se razširi v štirirazrednico.

S pošte. Poštni asistent Franc Švanke je prestavljen na lastno prošnjo iz Ptuja v Lipnico. — Mesto poštnega opravitelja pri Sv. Antonu v Slov. gor. je podeljeno g. Fr. Markoviču istotam. — Služba poštnega opravitelja v Št. Jakobu v Slov. goricah je podeljena poštni in brzjavni opraviteljici Stefaniji Kuralt iz Koprivnice.

Mariborske novice. Na vrtu »Narodnega doma« v Mariboru se vrši v soboto, dne 4. t. m. koncert ciganske godbe. Vstopnina 60 vin. Začetek ob 8. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen v prid »Dijaske kuhičke« mariborske, je pričakovati mnogo brojne vdeležbe!

Porotno zasedanje v Mariboru se prične dne 6. junija. Za predsednika je imenovan predsednik okrožnega sodišča L. Perko, za njegovega namestnika dež.-sodni svetnik K. Martinak.

Mariborski okrajni zastop. Včeraj se je pritožil pri nas neki posestnik, da je že prišel dvakrat v urad okrajnega zastopa po bakreni vitrijo, toda vselej je moral oditi, ne da bi kaj opravil, ker je bila pisarna zaprta. Gospodje bržkone mislijo, da bodo ljudje včehali, kedaj da blagovolijo sedeti v uradu ter postreči davkoplačevalcem. Kdo bo povrnil dotednim čas, katerega porabijo s tem, da zastonj hodijo v Maribor? Ali bi morebiti ne bili tako milostljivi ter naznanili, kedaj da ne hodijo na sprehod in kedaj naj pridejo kmetje, da bodo našli milost pred mogočnimi nemškimi gospodi? Gospod Eichkitz, ali bi nam ne hoteli naznaniti, kedaj so za nas uradne ure!

Pohorski roparji ujeti. Minoli teden se je vendar posrečilo ujeti roparje, ki so vznemirjali okolico Pohorja. Otroci viničarja Kukec so namreč pripovedovali v šoli v Pohorju, da prihajajo k njim po noči roparji, da jim pa nič ne storijo, ampak jim prinesejo mesa. Viničar Štefan Kukec, ki je star 50 let, je bil nekdaj pri orožnikih, moral pa je zaradi tatvine zapustiti to službo. Vsled te izpovedi otrok se je orožnikom posrečilo dobiti nekatere dokaze ter so zaprli celo družino Kukec, potem kočarja Jurija Visočnik iz Pivol in hlapca Martina Turk na Pohorju. Razven teh so baje oskrbovale prodajo nakradenega blaga se stiri druge osebe. Vsled tega se je razpustila začasna orožniška postaja v Framu.

Oddaja lova v občini Podova za dobo šest let t. j. od 1. jul. 1904 do 1. jul. 1910 se bo vršila dne 18. t. m. pri okrajnem glavarstvu v Mariboru, uradna soba št. 10. Izklicna cena je 50 K.

Nadučitelj v Zrečah, gospod Tribnik Ljudevit, je prišel po opravkih v Maribor. Tu se mu je na binkoštno nedeljo zjutraj na ulici spodrsnilo, da je padel, pa tako nesrečno, da si je pobil kite na levem stegnu ter ni mogel vstati. Ponesrečenec sedaj leži v bolnišnici. Nad posteljo viseča tablica pa omenjeno pobitje naznanja z latinskim napisom: »Contusio coxae sin.«

V učnem tečaju za sadjarstvo in vinarstvo na viničarski šoli v Ljutomeru so letos sledeči gg. učitelji: Bezjak Šimon (Sv. Tomaž), Cvetko Franc (Sv. Andraž v Slov. gor.), Čeh Fr. (Ljutomer), Hauptman Svitoslav (Sv. Križ nad Mariborom), Jankovič Peter (Rajhenburg), Koropec Janez (Šoštanj), Majcen Alojz (Sv. Duh na Ostrem vrhu), Pečar (Srečko Št. Pavel pri Preboldu), Porekar Anton (Hum pri Ormožu), Prelog Janko (Mala Nedelja), Serajnik Beno (Konjice), Stani Tomaž (Ruše), Vodenik Šimon (Sv. Jurij ob Pesnici), Vreča Mihael (Negova).

Selišče pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dne 25. majnika t. l. se je utopila 20 letna mladenka Terezija Vrbnjak. Šia je prat k bližnjemu potoku nekaj perila. Ker je voda močno narastla odnesla brv, zato je stala zraven potoka, pri čemur je padla v vodo. Ko je domači niso videli, so hiteli, a bilo je prepozno. Rajna je bila vzorna mladenka, več let naročnica »Slov. Gospodarja« in ud Marijine družbe ter dekliške zveze, od katere je prva umrla, odkar je ista ustanovljena. Da je bila priljubljena pri vseh, posebno pri mladenkah, je pričal njen pogreb. Ovencana dekleta so jo vzdignila ter nesle na pokopališče, kraj počitka in ji zapele nagrobnico. Čeravno delavni dan, je vendar prišlo mnogo deklet, da ji izkažejo zadnjo čast. Nobeno oko ni ostalo suho. Seveda, kdo bi ne žalo-

val za teboj, blaga duša. V tolažilo nam je, da sedaj, ko si že varna in srečna tam nad zvezdami, kjer ni brdkosti in trpljenja, da bo sedaj izprosila vsem bivšim prijateljicam isto radost in srečo. Bodij zemljica lahka!

Sv. Martin pod Vurberkom. V noči na binkoštno nedeljo je odšel okoli 3. zjutraj bivši posestnik Klamfar v spodnji obleki od doma ter je izginil. Sumi se, da je padel v Dravo in utonil.

Slovenjgradec. Častnim občanom je izvolila občina Slovenjgradec štajerskega cesarskega namestnika.

Pozor kmetje! K Mali Nedelji je še pred nedavnim časom prišel agent z kosami, kateri je več naših ljudi premotil, da so si naročili kose. Vsi so že komaj čakali na nje, kajti mislili so res, da bodo dobili najboljše kose celega sveta. Končno so še vendar včakali, a njihovo veselje se jim je bliskoma spremeno v žalost in kisle obrale. Kose so namreč kakor so dolge in široke zelo slabe in neporabne. In kamni — no rečimo, da so iz cementa! Zraven tega pa še je vse skupaj prav osoljeno. Varujte se torej, in če bode prišeli kedaj k vam kakšen agent, primite kljuko in . . .

V Babince, kakor se nam piše, raznalec pošte odhaja v petek pred prihodom vlaka v Ljutomer. Vsled tega časnike, ki izhajajo v četrtek, dobivajo tam šele v ponedeljek. Zanašamo se, da so merodajni krog že ukrenili, da bodo poduka željni občani novo berivo časniško dobivali za v nedeljo.

Iz Čadrama. Nemila smrt nam je dne 21. maja pokosila Ano Oberski roj. Goričan iz Prihove. Žvela je s svojim možem v štirinajstletnem zakonu zastopno in si pridobil veliko posestvo. Bila je velika dobrotnica ubogim. Hvaležnost izkazali so ji ljudje v obilnem številu pri njenem pogrebu. Priporočamo jo znancem in prijateljem v pobožno molitev!

Pogreša se od 29. aprila sem 69 let stara, slaboumna Marija Fedransberg, stanujoča v občini Mozirje. Šla je bržcas na božjo pot na Brezje ali pa na sv. Višarje in je med potom zašla. Oblečena je bila v delavniško obleko zelenkaste barve, brez bluze. Vse poizvedbe so bile do zdaj brezvpsene. Mogoče se je kje ponesrečila.

Iz Moravec. Zopet smo v času vednih neviht in neurja! Vsak priden sadjerec, kateri se sedaj tako radosten ozira po bogato obloženem drevju, bo še gotovo nešteto in neštetokrat trepetal v strahu pred pogubonosnimi oblaki, kateri mu prete uničiti vse njegove najlepše nade in prekrižati mu račune. Posebno letos, ko je vsako drevo zelo plodno, bodo imeli vedno strah pred nevihtami in točo. Kakor se lovi utopljenec za bilko, ravno tako imamo mi zaupanje v streljanje proti toči. Toda pri nas niti tega malega upanja ne bo! Od kompenentne stranke se poroča, da je oblast prepovedala streljati iz tistih novih »brzostrelnih« topičev iz žalske livarne, baje si strelec ni svest življenja! To so vam »brzostrelni topiči po novem sistemu«. Mi še v naši občini ne rabimo dolgo teh »brzostrelcev«, a že so sliširje rakom žvižgat! No, pa kaj si hočemo, če pa so »brzi«. Zadnji čas je, da ukrene občina v tem potrebne korake! — — —

Poročil se je v Žalcu dne 23. m. m. gosp. Albin Mikus, knjigovodja »Delniške družbe« v Žalcu, z gdč. Marico Mehovo.

Celjske novice. V nedeljo, dne 5. t. m. priredi »Slov. delavsko podporno društvo« društveni izlet v Bukovžlak, kjer bo veselica v narodni gostilni g. Štefana Koželja. Društvo namerava prirediti tekom poletja tudi izlete v Laški trg, Petrovče in Škofo vas. — Dne 12. junija priredi »Celjski sokol« v vseh prostorih »Narodnega doma« veliko veselico s sodelovanjem »Celjskega pevskega društva«, »Delavskega podpornega društva« in »Narodne godbe«. Iz mnogobrojnega vsporeda, katerega bomo priobčili prihodnjič, omenimo samo nastop »Celjskih sokolic«.

Smarje pri Jelšah. Občinske volitve se bodo vršile tukaj dne 16. junija. Cenjeni volilci se uljudno vabijo, da se v takem številu vdeležijo volitev kakor zadnjič, in se krepko potegnejo za svoje pravice!

Vransko — Št. Peter. Tretja vozna poštna zveza, katero oskrbuje poštarica gospa Josipina Saveršnik v Št. Petru in ki je vozila dosedaj med Vranskim in Št. Petrom, bo vozila sedaj tudi do Celja in sicer posledično: Odhod iz Celja ob 5. uri zjutraj, iz Žalca ob 6. uri 5 min., iz Št. Petra (vas) ob 6. uri 35 min., od Št. Petra (kolo-dvor) ob 11. uri 20 min., iz Št. Pavla ob 12. uri 5 min., iz Gomilskega ob 1. uri, prihod v Vransko ob 2. uri pop.; nazaj odhaja iz Vranskega ob 4. uri 50 minut popol., iz Gomilskega 5. uri 55 min., od Št. Pavla ob 6. uri 50 min., od Št. Petra ob 7. uri 35 min., iz Žalca ob 8. uri 5 min., prihod v Celje ob 9. uri. — Opusti se dosedaj od 15. avgusta do 15. oktobra med Žalcem in Celjem vozeča pošta, katero je oskrbovala poštarica gospa Marija Križan.

Ljubečna. V soboto, dne 28. maja ob dveh popoldan je v Ljubečni neki neprevidni voznik na okrajni cesti povozi 7 let starega učenca Janeza Ločičnika. Na obeh nogah težko ranjenemu otroku je prišel iz Celja zdravnik g. Aut. Schwab rane obvezat in ga je toliko obvezal, da so ga mogli še tisto noč spraviti v celjsko bolnišnico, kjer bo najmanj kakih 5—6 tednov ostal. Vozniki, imejte skrb na svoje konje, kadar ste na cesti, da se ne priplete take nezgode; sami sebi pa bi si prihranili nemirno vest, da ste krivi velike nesreče, poleg tega pa bi se izognili poznejšim kaznim in plačilom.

Radanaves pri Konjicah. Tu je minoli petek pogorelo gospodarstveno poslopje posestniku Tomažiču, pri mlinu. V nedeljo popoldne ob dveh pa je strela udarila v hišo pri bližnjem sosedu Videčniku po d. Janže, ne da bi bila začala.

Okrajni zastop v Šoštanju. Za načelnika okrajnega zastopa v Šoštanju je izvoljen g. Vincenc Ježovnik, posestnik in gostilničar v Šoštanju, za njegovega namestnika pa gosp. Ivan Vošnjak, tovarnar v Šoštanju.

Sv. Miklavž nad Laškim. Dne 28. t. mes. je šel tukajšni posestnik Jakob Ožeg v Celje in je kupil enega bikov, ki jih je laški okr. zastop naročil za ta okraj. Ker je bil posestnik trdnega zdravja in krepke postave, se je upal sam biku domu gnati. Kmalu tokrat Celja pa se splasi bik brzovlaka in se mu iztrga. Ko ga hoče spet vloviti, zakadi se bik v gospodarja in oba sta padla dva sežnja globoko preko skale. Posestnik je pri tej priči mrtev obležal. Bil je pri najboljših močeh, star še le 43 let. Cujte in molite, ker ne veste ne ure ne dneva!

Laško. V soboto je strela udarila v tukajšnji nadžupniji na dveh krajin. Enemu posestniku je zgorel hlev, drugemu pa je udarilo v neko hojo.

Zvepljene moke, ki je kakor znano najboljše sredstvo proti plesnjivosti grozdov (Oidium Tuckerie), ne bo več oddajal deželni odbor štajerski, ampak »Zveza« štajerskih kmetijskih zadrug v Gradeu (Mehlplatz 1.), kamor se naj obrnejo naročniki.

Poštna hranilnica je leta 1903 imela čistega dobička za 5,524 509 K. To dobi blagajnica, ki ima na skrbi pošte. In v pogledu na razmere priporočamo: Občine, ki se nimajo pošte, naj poprosijo za lastno pošto. Vstreglo se bode vsaj s poštnim nabiralnikom. Pošta se namreč plačuje sama z lastnimi dohodki, a postavno jo s čistim dobičkom svojim podpira še poštna hranilnica.

Srečke šolsko-stavbene loterije se dobivajo po 1 kroni pri loterijskem odseku na Vidmu. Srečanje se bo vršilo 31. decembra 1904. Dobitkov je 2500 v vrednosti 40.000 kron.

Cerkvene stvari.

Birmancev je bilo v Mariboru 715, v Hočah 459, v Framu 244, v Slivnici 354.

Birmovanje v šaleški dekaniji: dne 16. julija pri Sv. Martinu, 17. julija v Škalah, 18. julija v Šoštanju, 19. julija v Št. Iiju.

Duhovniške vesti. Za kn.-škof duhovnega svetovalca je imenovan vlč. g. Franc Hirti, župnik v Slivnici pri Mariboru. — Zopet nastavljen je kot kaplan v Hajdini č. g. Avguštin Jager, ki je bil vsled bolhnosti začasno vpokojen.

V proslavo petdesetletnice slovesnega razglasenja brezmadežnega spočetja Device Marije bode imelo Marijanišče v nedeljo, dne 5. julija t. l. slovesno sv. mašo zjutraj ob 5. uri v cerkvi Matere Milosti, popoldne ob 1/2 4 uri pa pri sv. Jožefu pri Mariboru pridigo in slovesne večernice. Vabijo se vse društvenice in sploh vsi prijatelji društva.

Petindvajsetletnico svojega župnikovanja je obhajal dne 1. maja č. g. Anton Merkuš, župnik v Žetalah. Cela fara je častitala na slovesen način svojemu priljubljenemu dušnemu pastirju.

Umrl je dne 27. maja naš rojak o. Maks Zaplata v Mettersdorfu. Pogreb je bil v nedeljo dne 29. maja. Vodil ga je pokojnikov brat vlč. g. Josip Kralj, dekan v Zavrču, spremljan od dvanajst duhovnih sobratov.

Sv. Marko niže Ptuja. Preteklo nedeljo se je vršila pri nas pomemljiva slovesnost — kronanje kipa Lurške Matere božje. Veselje je vladalo po celi fari, mledo in staro je vrelo v cerkev, da ne zamudi te izvanredne slovesnosti, ki se je obhajala v večje proslavljenje verske resnice brezmadežnega Spočetja. Ta dan jih je nad 300 sprejelo sv. zakramente, mnogobrojna je bila udeležba posebno iz Marijine družbe. Popoldne ob pol 3. uri so domači g. župnik v pridigi razložili pomen te slovesnosti, so celo faro izročili v varstvo Lurške Matere božje in potem z dovoljenjem sv. Očeta blagoslovili okusno, v ognju pozlačeno krono, ki jo je daroval neimenovani dobrotnik. Ko so krono vzdignili, da so z njo kronali kip Marijin, so se oglašili v zvoniku zvonovi in zunaj je grmelo pokanje topičev, zapela se je lurška pesem in le malokatero oko je ostalo suho. Vsi so se gotovo srčno priporočevali varstvu sv. Device. S petimi litanijsami končala se je slovesnost in vsak je le obžaloval, da je zunaj deževalo in nismo mogli iti ven s procesijo. Bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala dobrotniku, ki je krono daroval in vsem, kateri so na kakoršenkoli način pripomogli, da se je slovesnost tako krasno izvršila. Lurška Mati božja naj vsem poplača!

Društvena poročila.

Slov. politično društvo v Mariboru je sklenilo v odborovi seji dne 28. maja, prirediti kolikor mogoče shodov v mariborskem okraju, da pouči ljudstvo o novi volilni reformi. V ta namen so se do sedaj določili kraji: Št. Ilj, Hotinja vas, Hoče, Zerkovci, Selnica, Fram, Št. Lenart, Zg. Št. Kungota, Sv. Jakob, Vuhred, Vuzenica, Ribnica, Duplek. Dan shodov se naznani pozneje. Če se želi katerikoli kraj mariborskega okraja shoda, blagovoli to naznani odboru »Slovenskega političnega društva« v Mariboru.

Odbor „Slov. političnega društva“ v Mariboru je imel 28. maja sejo, v kateri se je posvetoval o korakih, katere ima storiti, da se olajša beda in nesreča vsem posestnikom in vinogradnikom mariborskega okraja, katerim je povzročila v zadnjih tednih toča in nevihta toliko škode. Gospod drž. poslanec Robič, ki je prepotoval vse kraje, kateri so najbolj trpeli, je podal živo sliko vseh poškodb: žito na polju je posekan v tla; sadna drevesa je izruvalo s koreninami ali jih prelomilo deblo; v marsikaterih sado-nosnikih ni sledu prejšnjih lepih in čvrstih

zdravih dreves; v gozdovih leži vse krizem; hrani so poškodovani; neki posestnici je odnesel vihar streho z velikega hleva; več hiš je popolnoma odkritih, tako da ljudje le težko bivajo v njih. Tem žalostnejše je stanje vsega tega prebivalstva, ker nima nobenega upa na dobro žetev; zakaj polja so vsa pomandrana; kmet ne bode imel ne kruha ne semena. Državni poslanec pravi, da je zares pretresajoč prizor v teh krajih in javlja, da je sam storil že vse mogoče korake, da se olajša tem nesrečnim posestnikom to tako žalostno stanje. Obrnil se je na državne in deželne oblasti in prosil hitre pomoči. Posebno hvalevredno je blagohotno postopanje našega glavarja g. grofa Atemsa, ki preiskuje z največjo skrbjo in vestnostjo prizadeto škodo in daje pogum ubogim ljudem. — Gospodu drž. poslancu Robiču se odbor zahvali za te korake in ga pravi, da zastavi v tej zadevi vse svoje moči in deluje na to, da dobijo vti posestniki potrebne podpore od dežele in države. Istotako se sklene, prositi druge slovenske deželne in državne poslance, da priskrbe tem revežem hitre denarne podpore, oziroma da se jim tudi odpusti in odpis davek vsaj za nekoliko let, zakaj škodo bodo čutili kmetje ne jedno leto, ampak najmanj pet let.

Družba sv. Cirila in Metoda bo predila letosnji občni zbor v narodnem trgu Žalec v Savinski dolini.

Sava, katol. slov. politično društvo za sevnški in brežiški okraj je imelo 29. maja shod v Globokem, ki se je kljub slabemu vremenu zelo dobro obnesel. Poročilo, katero nam je prepozno došlo, priobčimo prihodnjem.

Za mariborsko dijaško kuhišo so darovali slediči p. n. dobrotniki in dobrotnice: R. Š. 50 kron, Posojilnica v Slatini 20 K, Bratkovič Fr., župnik 6 K, Janežič Rudolf, spiritual 5 K, Markošek, korvikar 5 K, Panič Janko 60 h, E. T. kot kruh sv. Antona 3 K, Posojilnica v Slov. Bistrici 100 K, od gostov na gostiji Franca in Ane Domajnko nabral Misia 5 90 K, Menhart Franciska, 60 h, gostje na gostiji Dolene-Osl v Župečji vasi 2 K, Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah 80 K, Fiek Jos., prošt 10 K, Planinšek tri vreče krompirja. Bog plačaj vsem!

Marijanišče v Mariboru. Že pred štirimi leti se je ustanovilo v mestu Mariboru društvo Marijanišče, ki ima blagi namen, pomagati ženskim poslom za čas, ko so brez službe, in v starosti, ko ne morejo več delati. Dokler društvenice nimajo službe, dobivajo v zavetišču, ki se sedaj nahaja v Grajski ulici (Burggasse) št. 20, stanovanje in hrano, pa tudi pouk v raznih hišnih opravilih in ročnih delih. Sploh jih če. šolske sestre, ki oskrbujejo zavod, napeljujejo k vestnemu, delavnemu in lepemu krščanskemu življenju. Na tak način želi Marijanišče dajati gospodarjem in gospodinjam dobre poslov, poslom pa posredovati primerne službe. — Udov je štelo društvo do konca IV. društvenega leta 406, in sicer 15 ustanovnih udov, ki so plačali enkrat za vselej 100 K, podpornih udov, ki plačujejo na leto vsaj 4 K, šteje društvo 49, rednih udov pa, ki plačujejo na leto vsaj 3 K, 342. V društveno zavetišče se je tekom četrtega društvenega leta sprejelo 189 društvenic. Dohodkov je imelo društvo lansko leto 2450 14 K, stroškov pa 2436 57 K, torej znaša gotovina koncem IV. društvenega leta 13 57 K. Poštena dekleta, ki si služite svoj kruh v Mariboru, zberite se krog Marijanišča, da si pod varstvom Marijinega, katere ima društvo, priporomore do časne in večne sreče. Da pa se društvo postavi na trdne noge, obrača se društveno vodstvo do vseh premožnejših rodoljubov in slavnih posojilnic, da podpirajo društvo z blagovoljnimi darovi. Iz Gornje Radgone se nam piše: Dne 12. junija ob 4. uri popoldne priredi Podružnica sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj pri g. Osojniku v Gornji Radgoni svoj letni občni zbor. Zatem pa se bo vršila istamt Ciril-Metodova slavnost. Znamenita bo posebno zavoljo tega, ker se bodo udele-

zila vsa sosedna narodna društva ter tudi sodelovala, posebno pri petju. Slavnostni govor bo imel naš rojak, g. urednik Korošec iz Maribora. Tukajšna Mladeniška zveza pa bo vprizorila izvirno igro g. Zemliča: »Črevljar in bogatin« ali »V zadovoljnosti je sreča«. Zato pa vabi odbor podružnice vse zavedne Slovence v okraju na udeležbo, da bo tako slavnost nekako okrajna, kakor je tudi podružnica ustanovljena za celi okraj. Vstopnina na veselico bo 20 vin. Preplačila v korist družbi sv. Cirila in Metoda se hvaležno sprejmejo. Na svidenje torej v nedeljo dne 12. jun. v Gornji Radgoni!

Čebelarski shod na Cvenu. Povodom ustanovitve podružnice spodnjestajerskega čebelarskega društva se bo vršil dne 12. junija ob 3. uri popoldne v šoli na Cvenu čebelarski shod, pri katerem bude čebelarski potovalni učitelj g. J. Juranič predaval o čebelarstvu. K temu shodu se vabijo vsi prijatelji čebelarstva iz ljutomerske okolice.

Zalec. Dne 2. junija t. l. na Telovo ob 4. uri popol. se vrši v gostilni Hausenbichler v Žalcu na vrtu zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda v Žalcu s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Slavnostni govor o potrebi družbe sv. Cirila in Metoda. 4. Pobiranje letnine in vpisovanje novih udov. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. 7. Prosta zabava. — Z ozirom na veliki pomen družbe sv. Cirila in Metoda se apelira na vse resnične rodomlube in ljubitelje naše slovenske mladine v Savinski dolini, da se vsak, kdor se čuti Slovenc, udeleži tega zborovanja in daruje par kronic na oltar domoljubja ter tako pomaga oteci našo miadino narodnega pogina.

Sv. Jurij ob juž. žel. Tukaj pri nas smo ustanovili vojaško, bojno ali veteransko društvo, katero ima namen podpirati one-mogle in bolane doslužene vojake. Ker pa udi društva ne morejo sami društveno blagajno toliko povzdigniti, da bi mogli podpore deliti, prosi odbor društva dobrotnike, ki imajo dobro srce do dosluženih vojakov, za male prispevke. Darove sprejemata društvena blagajnika Anton Vumarc in Anton Greižl.

Iz Gomilskega: Dne 23. majnika vršilo se je pri nas slovensko blagoslovjanje nove brizgalne tukajšnega gasilnega društva. Bil je to za gomilski okoliš prav naroden praznik. Udeležba je bila ogromna. Navzočih je bilo nad 290 tovarisje sosednih gasilnih društev ter nebroj občinstva. Udeležile so se slovensnosti razen jedne vse požarne brambe vranskega kraja, in sicer brasovška, kapeljska, ojsterškovaška in gomilska. Le požarna bramba vranskega trga — kot našega tredišča — odlikovala se je po svoji odsotnosti. Morebiti je temu vzrok okolnost, da se sicer vrlo narodni Vrančani pri gasilnem društvu še zmerom niso pospeli do slovenskega poveljevanja. Prisostovale pa so slovensosti tudi požarne brambe iz Žalca, Petrovč, Latkove vasi, Gotovelj, Št. Petra in celo iz Šmartna ob Paki. Ob državni cesti pričakovala je gomilska požarna bramba z novo brizgalno sosedna gasilna društva ter jih iskreno pozdravila. Dekleta so novo brizgalno krasno ovenčale in tudi došle tovarise gasilce okitile z duhčimi šopki. Potem se je nova brizgalna v slovesnem sprevodu, z godbo na

čelu peljala v vas. Namesto obolelega domačega gos. župnika izvršil je blagoslovjanje č. gosp. franciškan iz Nazerja. Potem pa je imel gosp. tovariš Ivan Kač in Žalca slavnostni govor. V krepkih, navduševalnih besedah je razmotril pomen te slavnosti, označil človekoljubni namen gasilnega društva sploh ter spodbujal isto k vestnemu in požrtvovальнemu delovanju. Naposlед pa je zaklical presvititem cesarju kot zaščitniku gasilstva trikratni gromoviti »Živijo«. Temu pozivu se je občinstvu navdušeno odzvalo, godba pa je zasvirala »Cesarsko pesem«. Nato je storila požarna bramba gomilska slovensko oblubo pred novo brizgalno, potem pa so vsa gasilna društva defilirala pred njo. Temu je sledila v prid blagajne gomilske požarne brambe veselica, ki je trajala pozno v noč. — Torej dragi Gomilčani, začetek je storjen, po splošni želji novo gasilno društvo ustanovljeno. Vaša sveta dolžnost je sedaj, da jo častno vzdržite. Vsem udeležnikom te slovensnoti, posebno pa navzočim tovarisem gasilcem budi tem potom izrečena iskrena zahvala za prijazen pohod in zdatno podporo. Prosimo vas le, da nam ostanete tudi nadalje tako naklonjeni kakor doslej. V tem slučaju upamo trdno, da bude tudi naše društvo postalo krepak član v »Zvezi slovenskih gasilnih društev«. V to pomozi Bog in sreča junaska.

Bralno društvo na Dobrni naznanje vsem svojim prijateljem, da se bo blagoslovjanje društvene zastave vršilo dne 19. junija. Natančnejši spredel se objavi ob prilikah. — Ker bo združena z blagoslovjanjem večja slavnost, prosimo cenjena društva, da se pri svojih prireditvah blagovolijo ozirati na ta dan. — Vse narodne kroje in društva pa vabimo in pozivljamo že sedaj, da se v obilnem številu vdeležujejo za Dobrno važne slavnosti. — Odbor »Bralnega društva na Dobrni«.

Iz drugih krajev.

Poneverjenje cerkvenega denarja. V protestantovski cerkveni občini v Mernyju je pri reviziji našla komisija, da manjka v blagajni 8000 kron. Blagajnika Ludovika Krajnyaka so zaprli.

Koliko je Poljakov? Po statističnih podatkih iz leta 1900. je živilo v nemški državi 3,510,335 Poljakov, na Rusku 9,900,000, v Avstriji 3,500,000, v severoameriških državah 1,500,000, v Južni Ameriki 150,000, v južnih deželah 50,000, vklj. 18,730,000.

Društvena naznanila.

Ljudska šola pri Sv. Marku niže Ptuja priredi v nedeljo, dne 5. junija t. l. po večernicah na prostoru pred šolo tombolo v prid revnim učencem. Igrali bodo barbarski tamburaši in peli domači pevci.

Ormoške okolice gasilno društvo priredi 5. junija t. l. svoj pomladanski izlet k Veliki Nedelji. Zbirališče pri načelniku g. Martin Staniču na Hardeku, od koder se vrši ob 2. popoldne skupni odhod z društveno godbo. — Vsi prijatelji se vabijo, da se temu izletu pridruže.

Marijina slavnost dekliške zveze pri Sv. Benediktu v Slov. gor. se še ponovi v nedeljo, dne 5. junija po večernicah. Kdor še ni videl zares ganljive Marijine igre »Dve materi«, naj porabi priliko prihodnjo nedeljo!

Občni zbor »Občnega bojnega društva v Ptiju« vrši se v nedeljo, dne 5. junija t. l. v gostilni g. Petovar v Ptiju ob dveh popoldne po običajnem dnevnem redu.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za gornjoradgonski okraj ima 12. junija ob 4. uri popoldne letni občni zbor v gostilniških prostorih pri g. Osojniku v Gornji Radgoni. Na številno vdeležbo vabi odbor.

Kmet, bralno društvo v Gornji Radgoni priredi s sodelovanjem drugih društev v okraju 12. junija ob pol 5. na vrtu gostilne pri Osojniku Ciril-Metodovo slavnost s petjem, tamburanjem, govorom, deklamacijami in gledališko igro »Čevljar in bogatin«.

Tombola v Staremtrgu. V nedeljo, dne 2. junija t. l. priredi občinski odbor v Staremtrgu tombolo v prid domačih občinskih ubogih v prostorih gosp. Petriča. Začetek ob 3 uri popoldne. Darila se blagovolijo vplati h gosp. Petriču.

(Društvo »Zvezda« na Dunaju) priredi v nedeljo 5. junija prvi svoj letoski popoldanski izlet v Maria Enzersdorf, kjer bode sestanek in zabava na vrtu restavracije g. Jos. Vukovića »Zum Schottenhof« Maria Enzersdorf, Hauptstrasse 17. Vspored je raznovrstn, Ker je pevovod gospod Vinko Kruščić na dopustu, vodil bode petje njegov namestnik g. ravnatelj Ivan Tomažević. Gostje dobrodošli! Izlet vodi društveni podpredsednik gosp. dr. Fr. Göstl.

Zgodovin. društvo za Slov. Štajersko se obrača z uljudno prošnjo na vse domoljube, naj po mogočnosti:

- pristopijo kot redni udje (100 K enkrat za vselej ali na leto 5 K, zato dobre društveno glasilo »Časopis«);
- naj izroče, če mogoče, brezplačno društvenemu muzeju zgodovinsko ali narodopisno zanimive predmete, kakor listine, stare novice, orožje, posode, stare narodne noše, starinsko pohišno opravo itd.;
- naj poročajo o slučajnih najdbah ali narodopisnih in zgodovinskih zanimivostih svojega kraja;
- tudi naravoslovni in geografski predmeti se sprejemajo v društveni muzej.

Pošiljatve naj se naslovijo na »Zgodovinsko društvo« v Mariboru, osebno se lahko predmeti oddajo tudi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

04.I/b

Loterijske številke

Trst 28. maja: 77, 67, 13, 30, 26.
Linc 28. maja: 29, 25, 32, 61, 74.

Kdo želi najboljše ocelne kose in srpe

in drugo pristno štajersko železnino, naj kupi pri Štefanu Kaufman v Radgoni. 120 5-5
Postrežba točna in solidna.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **Kamnotisku**.

Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevencnosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1:20 gld. z navodilom uporabe.
Stari konjak se priporoča posebno rekovalescentnim, bolnim na ženščino, pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-33

Anton Sumrek podobar

Celje gledališka ulica Celje

se priporoča čč. duhovščini, gg. cerkvenim predstojnikom kakor slavnemu občinstvu za napravo in popravilo

oltarjev, prižnic, križevih potov, spovednic, vsakojakih podob in svetniških soh,
kakor sploh vseh v mojo stroku spadajočih del. — Trajno, umetniško dovršeno delo in primerne, nizke cene! 388 5-2

Posestvo,

obstoječe iz novozidane hiše s 5 prostornimi sobami, kuhinjo s štedilnikom, shrambo, kletjo in stranskim poslopjem z dvema sobama, kuhinjo in kletjo, zidano in z opeko krito, potem gospodarsko poslopje, drvarnica, shramba za vozove, svinjak s kletjo, z opeko krit, kozolec z osmimi predelki ter 40 oralov zemljisča: sadovnjak in vrt za zelenjavno, travniki, njive in gozd, 15 minut od Celja, se zaradi posestnikove bolehnosti pod reko proda. Cena 44.000 K. Kupci naj se oglase „pri zamorecu“ v Celju. 596 3-3

Mr Tetley-eva

zdravilna štupa,

neogibno potreben pomoček
— za svinjerejo —
dobi se

samo v trgovini z mešanim blagom in semenjem

M. Berdajs
v Mariboru.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%/
537 Vzorci se pošljijo zastonj. 25

Jožef Nekrep

tesarski mojster
v Mariboru

Koroško predmestje (Mozartstrasse 61)

se priporoča v izdelovanje v njegovo stroko spadajočega dela. — Prevzamem tudi nove stavbe z vsem delom ter jamčim za izvrstno izdelovanje. 370 3-3

Barthelovo apno

za poklajo
priporoča

M. Berdajs
trgovina z mešanim blagom in semenjem
v Mariboru.

Kuverte

— s firmo
priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Cepilni traki

za amerikance
in trsne škropilnice
z galico — prav
po ceni odda —
394 3-1

Jos. Prstec
v Mariboru pri Magdaleni

V izdelovanje umetnih cvetlic

se priporoča slav. občinstvu, zlasti velečast. duhovščini Liza Kolmanč poprej Bašošek pri Sv. Trojici v Slov. gor. Zagotavlja se nizka cena ter izvrstna izvršitev. 391 2-2

Učenca

z dobrim šolskim spričevalom, se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. Ponudbe naj se pošljajo upravnemu Slov. Gospod. v Maribor. 400 3-1

Vabilo na občni zbor

„Okrajne posojilnice v Ljutomeru“

ki se bo vršil 399 1-1
v nedeljo, dne 5. junija t. l., ob 8. uri dopoldne
v Franjo Jožefovi Žoli v Ljutomeru.

Dnevni red: 1. Poročilo nadzorništva o računu za leto 1903. — 2. Izločitev udov. — 3. Izžrebanje in volitev 5 udov nadzornega svetovalstva. — 4. Razni predlogi.

v Ljutomeru, dne 18. majnika 1904.

Kukovec, ravnatelj.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanja
objava 45 v.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačili sprejemajo; pri vprašanjih na upravnosti
se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Lepa zidana hiša, z več sobami, kletjo in s pristranskim vrtom, je takoj na prodaj v lepem kraju ob veliki cesti, nekaj minut od lepega trga na Spodnjem Štajerskem, blizu podružne cerkve, po zelo nizki ceni, po dogovoru na obroke. V hiši je že bila dobro obiskana prodajalna in gostilna. Zraven spada en oral vinograda, na lepi, solčni legi, pripravni za ameriške nasade z dobrim hramom. Vino raste prav dobro. Vse to je pravno za vpokojenega duhovnika ali učitelja. Naslov pove upravnštvo lista. 376 3-3

Posestvo v Studencih pri Mariboru se zelo po ceni proda. Obstoji iz nove hiše, gospodar, poslopje, velik vrt, sadonosnik in lepa njiva. Naslov pri upravnosti. 379 3-3

Hiša v Mariboru, V. okraj, z 8 stanovanji, kletjo pod celo hišo, pralne kuhinjo, svinjski hlev, 2 velika vrta za zelenjavno, lepe brajde, lepo stavbišče, 6 let davka prosta, se proda za 8500 gld. Kje, pove upravnštvo. 384 2-2

Malo posestvo, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanu, velika njiva, travnik, sadonosnik in gozd, vse skupaj okoli 4 orele. Cena 1800 gld. Vpraša se pri gosp. Rudolf Vrako, gostilničarju v St. Iiju v Slovengor. 387 2-2

Kamenja, 80 meterskih sežnjev, zloženega, trtega, 20 minut od kolodvora v Šmarju pri Jelšah, ob dobrki cesti, je na prodaj. Pojasnila daje Franc Goleš v Dvoru, pošta Šmarje. 389 2-2

Proste službe.

Služba orgljarja in cerkvenika pri Sv. Bolfenku pri Središču se odda s 1. junija t. l. Plača dvojna zrnska zbirca in zbirca mošta. Brez stanovanja. Cerkveno predstojništvo Sv. Bolfenka pri Središču. P. Sv. Bolfenk pri Središču. 354 4-4

Pridnega poštenega fanta, ki ima veselje do čevljarstvu, sprejme takoj Jožef Vouk, čevljarski mojster v Mariboru, gospodska ulica štev. 52. 393 2-2

Kuharica, vajena vsakega dela, zna tudi šivati, isče službo v župnišču. Pisemne ponudbe se naslove M. P. S. poste restante Grafenstein. Koroško. 397 4-1

Kuharica, vajena vsakega dela, želi priti v službo v kako župnišče do 15. junija. Naslov pove upravnštvo lista. 401 1-1

Pri Amerikancu.

Otvoritev trgovine.

Uljedno naznanjam cenj. p. n. občinstvu, da sem otvoril dne 1. junija 1904

v Mariboru, grajski trg št. 2.

preje trgovina Blanke-ja naslednik
popolnoma na novo urejeno

trgovino

manufakturnega blaga, kakor različnega suknja, platna, tkanine itd.

ter prosim za obilni obisk, katerega si bom skusil ohraniti s točno postrežbo in oddajanjem dobrega in zelo cenebla blaga.

Z odličnim spoštovanjem

Alojz Gniušek.

Pri Amerikancu.

Gostilna „pri pošti“

v Mariboru

Tegetthoffova cesta št. 49, nasproti južnemu kolodvoru.

Priporočam cenj. občinstvu z mesta in dežele mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domaća vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najokusnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se uljudno priporoča

333 4-4

Marija Meden.

Med. univ.
dr. Rihard Karba

bivši sekundarij ljubljanske bolnišnice naznanja, da
se je naselil kot

zdravnik v Šoštanju
in da ordinira v posojilniški hiši.

395 8-1

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi
~~ za birmance lep spomin ~~
ter sploh za odrasle koristen molitvenik

„Duhovni vrtec“
v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega
na 480 straneh še pouk za sv. birmo in 116 svetih pesmi: velja v
usnje vezan z barvanim obrezkom K 1·30, v usnje vezan z zlatim
obrezkom K 1·60, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1·80.

Sv. birma.

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.
1 kom. K —10, 10 kom. K —90, 100 kom. K 8—.

Razpis šolske dostavbe

2 učnih in 2 manjših sob pri Sv. Barbari blizu
Maribora.

Naznanja se, da se jemijo samo pismene zmanjševalne
ponudbe pri podpisanim do 12. junija t. l. in kder bo prevzel
celo delo, mora takoj položiti 10% varščine. Delavci, mojstri in
vozniki, kamenje, opeka itd. se tukaj prav lahko dobi po nizki ceni.

Celi stavbeni operat se lahko pregleda v šoli pri Sv. Barbari
niže Maribora in pri c. kr. glavarstvu v Mariboru. Proračun znaša
19 600 K.

Krajni šolski svet Sv. Barbara pri Mariboru,
898 1-1 dne 24. maja 1904.

Jak. Korošec, načelnik.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 10

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradeu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastni duhovščini v
izdelovanju vseh mizarskih izdelkov za posopja, pohištva in uprave
za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane
in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinjejšega izdelka
po nizki ceni. Proračuni in načrti zastonj!

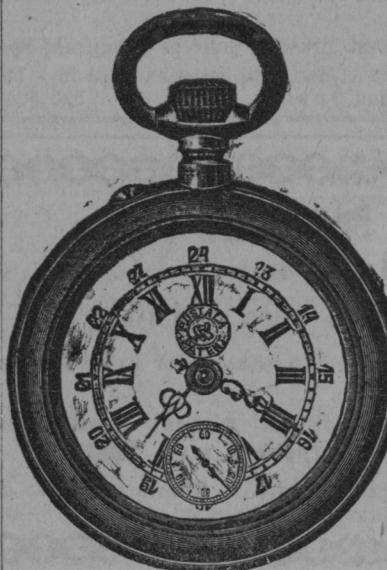
Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

● Najprimernejša birmanska darila. ●

Rafael Salmič

prva narodna in največja trgovina z
urami, zlatnino in optičnimi predmeti

v Narod. domu v Celju.

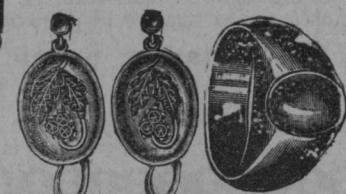

Kder si hoče nabaviti ure, zlatnino in srebrnino, naj
zahteva moj novi, bogato ilustrovani

CENIK

katerega razpošiljam brezplačno in poštne prosto.

Vsa, v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se
tečno in ceno.

Za dobro delo garantiram.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

● Postrežba točna in poštena. ●

Zmaga!

Večje zmage se ne bodo pribore
v rusko-japonski vojni, kakor
si je priborila 472 4-3

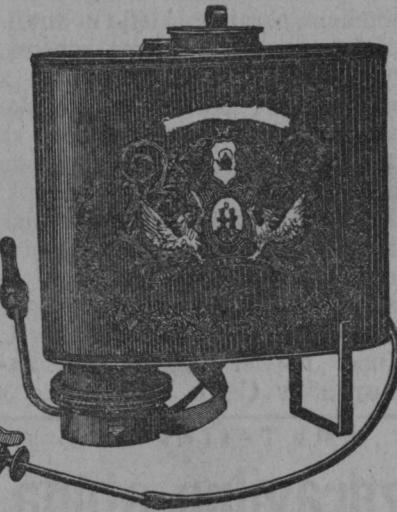
peronospora brizgalnica

mojega izdelka, popolnoma iz ba
kra z ventilom na okroglo in raz
prašnikom po Allweilerjevem si
stemu čez vse druge brizgalnice.

Cena komadu 22—K

Jožef Hitzl,
kotlar v Mariboru
Koroške ulice št. 6.

Vedno velika zaloga kotlov za
žganje kuhati in pralnih kotlov
Prezjemam tudi razna popravila.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v
platno vezano K 1·50, s pošto vred K 1·60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Gospodarji, pozor!

kose! babice s klepačem! kamne! srpe!

Kder želi dobre kose in srpe iz najboljšega ocla, naj se potrudi v
trgovino mešanega blaga

brata Korošec

trgovca v Gornji Radgoni 341 6-5

v Škrlečevi hiši, kjer je bila prej gostilna. — Dobivajo se tudi naj
boljše motike, štigli, lopate kakor tudi kamni za brusit.